

Roodzwenk op een Gelderse golfbaan

Zes Nederlandse greenkeepers doen ervaring op met roodzwenk

Innoseeds bracht met een aantal greenkeepers deze zomer een bezoek aan Deense greens met 100 procent roodzwenk.

Op de Golfbaan 't Zelle bij Hengelo (G) is men inmiddels drie jaar bezig met de toepassing van roodzwenk op de greens en fairways. Hoofd greenkeeping Jan Gerritsen maakt deel uit van een groep van zes Nederlandse greenkeepers die ervaring opdoen met roodzwenk op hun golfbanen en hun kennis en ervaring uitwisselen.

Auteur: Broer de Boer

Jan Gerritsen: "Dat we op Golfbaan 't Zelle op roodzwenk zijn overgegaan, heeft een aantal redenen. In de eerste plaats worden er in de toekomst steeds strengere eisen gesteld aan beregening en het gebruik van meststoffen en pesticiden. Daarnaast waren er hier verschillen in snelheid tussen eerst aangelegde negen greens (1995) en die van de later aangelegde negen greens (2004). Bij de oude greens varieerde het Stimpgetal van 5.8 tot 6.2; bij de jongere greens was die variatie 7-7.8. Door alle greens en tees met roodzwenk door te zaaien, willen we de andere grassen, zoals straatgras, eigenlijk uithongeren. Dat lukt, omdat roodzwenk weinig eisen stelt aan stikstof en water. Aanvankelijk voerden we in 2006 en 2007 het doorzaaien uit na verticuteren en prikken met holle pennen: circa 80 kg graszaad per hectare per keer en totaal circa 300 kg per hectare per jaar. Het zaad werd hierbij met zand in de gaten en sleuven geslept. Maar het rendement daarvan was ons te laag. Na de aanschaf van een Vredo met een werkbreedte van 120 cm zijn we in 2008 de greens gaan doorzaaien. We startten daarmee in de laatste week van april door de greens in de lengterichting door te zaaien. Vier weken later hebben we tweemaal doorgezaaid, haaks op elkaar. Tot en met half september is er daarna nog driemaal 'dubbel en haaks op elkaar' doorgezaaid en tweemaal enkel, meestal zo om

de vier weken. Voor de circa 1,8 hectare greens is hiervoor ongeveer 900 kg roodzwenkzaad gebruikt. De dubbele hoeveelheid dus. Het graszaadmengsel bestond uit 20 procent Smirna en 80 procent Trophy.

"Het is de bedoeling dat de greens naar elkaar toegroeien"

Ronde plekkenziekte, een ontginningsziekte.

Jan Gerritsen hoofd greenkeeping bij Golfbaan 't Zelle bij Hengelo (G) is enthousiast over het resultaat.

Fraai resultaat op greens

Het resultaat na drie jaar mag er zijn. Jan Gerritsen toont gepassioneerd een aantal fraai geonduleerde greens op de bosgolfbaan. De greens met bijna 75 procent roodzwenk liggen er fraai en vlak bij. Gerritsen wijst op de sporadische plekkjes waar nog straatgras groeit. Dankzij het haaks op elkaar inzaaien is de vorming van storende rillen op de greens zoveel mogelijk voorkomen. Oneffenheid veroorzaakt door rillen zou de golfers hinderen. Uit gegevens van bodemonsters, beoordeeld door BLGG en Melspring, bleek duidelijk dat er een verschil was in het naleverend vermogen van stikstof op de

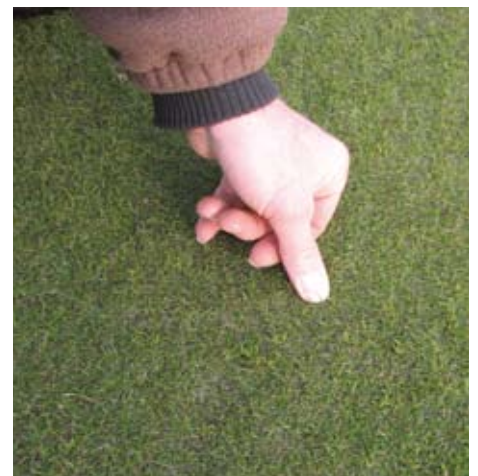
De fraaie, brede fairway naar hole 7 met een lengte van 406 meter.

greens. Jan Gerritsen: "Het naleverend vermogen van stikstof was op de oude greens (aangelegd in 1995) groter. Dat scheelde ongeveer 18 kg met de jongere greens. Op de jongere greens (2004) hebben we dit jaar circa 118 kg stikstof gestrooid. Het is de bedoeling dat de greens naar elkaar toegroeien en de verwachting is dat we bij de roodzwenk met minder dan 100 kg N per hectare toekunnen. Wat stikstofbemesting betreft, bemesten we de greens sinds dit jaar met Marathon, de meststof die Melspring in 2004 op de markt bracht. Het is een op ammonium gebaseerde meststof van organische en minerale oorsprong. Voor de kalivoorziening gebruiken we Vivikali. We voeren hier momenteel nog geen specifieke bemesting per green uit."

Fairway met roodzwenk op bosgrond

Tijdens de rit langs de achttien holes en de negen holes par 3-oefenbaan passeren we fraaie gedeeltes, zoals de 406 meter lange fairway naar hole 7. De fairway is grotendeels aangelegd op bosgrond en doorgezaaid met een mengsel van 80 procent roodzwenk (Corail, Smirna, Samonta en Trophy) en 20 procent veldbeemd. "Ik vind het belangrijk dat de grasmat hier een stuk body heeft", verduidelijkt Jan Gerritsen. "De veldbeemd zorgt voor een soort wapening in je grasmat. Bovendien kunnen de golfers dankzij de veldbeemd het hout beter onder de bal krijgen. Raken ze de grond toch, dan zie je de witte wortels van de veldbeemd. Het roodzwenk handhaaft zich hier prima en ook die 20 procent veldbeemd wil ik erin houden." Als bewijs van

de schrale bodem groeit hier, in wat je de semi-rough kunt noemen, in grote getale het plantje zonnedauw. Maar Jan Gerritsen wijst op nóg een aspect dat opvalt op de fairway: kale plekken van 40 tot 60 vierkante centimeter. Even later zal hij op een green aangelegd in 2004 nog zo'n plek tonen. "Ronde plekkenziekte, een ontginningsziekte wordt dit genoemd", verklaart hij. "In 2004 is deze fairway op bosgrond aangelegd en in zo'n situatie kan dit verschijnsel van de ontginningsziekte voordoen. Ik heb dit eerder meegemaakt. Je kunt hier vrijwel niets effectiefs tegen ondernemen, niet met voedingsstoffen, niet met sporenelementen en niet met chemicaliën. Maar een ding is zeker: na enkele jaren verdwijnt dit vanzelf."

75 procent roodzwenk, maar lastig om straatgras te ontdekken.